

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1917/2024
03.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Милунка Арсић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова – Управа граничне полиције Београд, чији је законски заступник Државно правобранилаштво – Одељење у Ужицу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 391/24 од 09.04.2024. године, у седници одржаној дана 03.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 391/24 од 09.04.2024. године у другом ставу изреке тако што се одбија као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Основног суда у Ужицу П1 234/23 од 11.12.2023. године у делу првог става изреке којим је одлучено о захтеву за накнаду штете по основу приправности и у трећем ставу изреке, а одбија се захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да на име трошкова ревизијског поступка тужиоцу исплати износ од 33.650,00 динара, у року од 8 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П1 234/23 од 11.12.2023. године, првим ставом изреке, обавезана је тужена да по основу ноћног рада и приправности, за период од 01.01.2018. године до 31.12.2020. године тужиоцу исплати појединачно означене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости 26. дана у месецу за претходни месец па до исплате. Другим ставом изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 163.251,00 динар са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 391/24 од 09.04.2024. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Ужицу П1 234/23 од 11.12.2023. године у делу првог става изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу по основу ноћног рада исплати појединачно означене месечне износе са законском затезно каматом у висини и на начин ближе одређен тим делом изреке, а за период од 01.01.2018. године до 31.12.2020. године. Другим ставом изреке првостепена пресуда је преиначена у преосталом делу првог става изреке и у другом ставу изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев за обавезивање тужене да за период од 01.01.2018. године до 31.12.2020. године тужиоцу исплати појединачно означене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости од 26. у месецу за претходни месец па до исплате и обавезана је тужена да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 22.865,02 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију побијајући исту у другом ставу изреке, због погрешне примене материјалног права, позивом на одредбу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је у радном односу код тужене као у Служби, а од 01.01.2019. године распоређен је на радно место ... у Дирекцији полиције, Управа ..., Служба за ..., Регионални центар Решењем тужене број ...-.../... од 28.11.2018. године утврђен је укупан коефицијент плате тужиоца од 1,515 у коме је, између осталог, садржан и поткоефицијент „организација радног времена“ од 0,45. Наведено решење се примењује од 01.01.2015. године у погледу обрачуна исплате тужиоцеве плате. У утуженом периоду тужилац је упућиван на рад на терен у Прешево, Зајечар, Пирот, Неготин и друга места, где је радио у сменама од по 12 сати. У евиденцијама тужене нема података о томе да је тужилац био приправан. Вештачњем од стране вештака економско-финансијске струке је утврђено да би, под условом да је тужилац по завршетку смене која је трајала 12 сати био у стању приправности наредних 12 сати, он остварује укупно 2.579 сати приправности, те да би увећана плата по наведеном основу за тај број радних сати износила укупно 80.937,65 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да тужиоцу није исплаћивана накнада по основу приправности – пасивног дежурства, која му припада сагласно члану 147а Закона о полицији („Службени гласник РС“ број 101/05 са изменама и допунама) и члану 187. Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр. 6/16 са изменама и допунама) као и по члану 12. Посебног колективног уговора за полицијске службенике и члану 11. Правилника о платама запослених у Министарству унутрашњих послова од 03.04.2012. године, па је сагласно износима утврђеним налазом вештака, на основу којих је тужбени захтев дефинитивно опредељен, исти усвојио у целости заједно са законском затезном каматом од доспелости појединачно означених месечних износа до исплате.

Другостепени суд је оценио да је првостепена одлука заснована на погрешној примени материјалног права, те је исту преиначио. Код тврдњи тужене да тужилац током утврђеног периода није остварио сате приправности који би били евидентирани у документацији тужене, тај суд је применом правила о терету доказивања регулисаних одредбом члана 231. ЗПП тужбени захтев за накнаду материјалне штете по основу неисплаћене накнаде за приправност у целости одбио, сматрајући да тужилац није доказао да је ван радног времена био ванредно ангажован у случајевима када су околности посла и радних задатака то захтевале.

Врховни суд је нашао да се ревизијом тужиоца основно указује да је другостепена пресуда у побијаном преиначујућем делу донета уз погрешну примену материјалног права.

Чланом 146. Закона о полицији („Службени гласник РС“ број 101/05 са изменама и допунама) дефинисано је да се плата запослених код туженог састоји од основне плате, додатка на плату и пореза и доприноса из плате (став 1.) да се основна плата састоји од осовице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, радно место, односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова (став 2.), као и да висину коефицијента из става 2. овог члана утврђује министар актом о платама запослених у министарству коју доноси уз сагласност Владе.

Чланом 147. Закона додатни коефицијент утврђен у складу са чланом 146. став 2. Закона, применом на основицу увећава плату за 30-50% у односу на плате других државних службеника, а уз сагласност Владе за поједине категорије запослених могу се утврдити додатни коефицијенти који омогућују увећање и за више од 50% у односу на плате других државних службеника. Осим Закона о полицији и Посебни колективни уговор за полицијске службенике („Службени гласник РС“ број 18/11), који се примењује од 24.03.2018. године, у члану 22. дефинише да се плата састоји од основне плате, додатка на плату и пореза и доприноса на плате, како је било регулисано и одредбом члана 12. Посебног колективног уговора за полицијске службенике („Службени гласник РС“ број 22/15 са изменама и допунама, који је био у примени од 07.03.2015. године). Одредбом члана 187. Закона о полицији („Службени гласник РС“ број 6/16), који се примењује од 05.02.2016. године, такође регулише право полицијских службеника на увећану плату.

Сагласно цитираним законским одредбама и Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП-у ПОВ.01 број 2149/16 од 02.03.2016. године, са исправкама о 17.08.2016. године, тужиоцу као полицијском службенику је признато увећање основне плате по разним основама, између осталог и за прековремени рад, односно рад дужи од пуног радног времена по налогу надлежних руководиоца у висини од 28,6% вредности радног сата ступањем на снагу Уредбе о платама полицијских службеника („Службени гласник РС“ број 91/18 са изменама и допунама) тужиоцу је решењем од 28.11.2018. године утврђен нови коефицијент за обрачун плате, а како је изведеним доказима несумњиво утврђено да накнада по основу приправности – пасивног дежурства, тужиоцу припада сходно члану 147а Закона о полицији који се примењује од 08.12.2011. године, односно према члану 187. Закона о полицији који је у примени од 05.02.2016. године, то је првостепени суд применом наведених прописа и одредбе члана 12. Посебног колективног уговора за

полицијске службенике и члана 11. Правилника о платама запослених у министарству унутрашњих послова који се примењује од 03.04.2012. године, тужбени захтев правилно усвојио.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

На основу члана 165. став 2. у вези са чланом 153. став 154. и 163. став 1. и 2. ЗПП, потврђено је решење о трошковима садржано у другом ставу изреке првостепене пресуде, а на име трошкова ревизијског поступка досуђен је износ од 18.000,00 динара за састав ревизије, судске таксе за ревизију 7.060,00 динара и судске таксе за ревизијску одлуку 10.590,00 динара.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић